

Věstník

Ročník **2017**

MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ

ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 4

Vydáno: 13. DUBNA 2017

Cena: 55 Kč

OBSAH:

1. Metodický pokyn o duchovní péči ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče poskytovatelů zdravotních služeb 2

MZDR 8352/2017/ONP

Metodický pokyn o duchovní péči ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče poskytovatelů zdravotních služeb

S vědomím prospěšnosti duchovní péče pro podporu všestranného rozvoje lidských hodnot a pro zlepšení života pacientů, personálu ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče poskytovatelů zdravotních služeb, k naplnění svobody náboženského vyznání v rámci působnosti Ministerstva zdravotnictví ČR a v souladu s bodem 1 čl. 16 Listiny základních práv a svobod, dále s ustanovením § 2 odst. 1 zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností, dále s ustanovením § 28, odst. 3, písm. j) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, bude pacientům, zdravotnickým pracovníkům, případně návštěvníkům poskytována duchovní péče výhradně kaplany, vyslanými na základě společného pověření České biskupské konference a Ekumenické rady církví v ČR.

(1) Organizační struktura

(a) Ministerstvo zdravotnictví ČR (dále „MZ“) zřizuje Radu pro duchovní péči ve zdravotnictví, která se souhlasem České biskupské konference (dále jen „ČBK“) a Ekumenické rady církví v ČR (dále jen „ERC“) zajišťuje jejich vzájemnou spolupráci (dále jen „Rada“).

(b) Rada řeší významné otázky duchovní péče ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče (dále jen „LZZ“) poskytovatelů zdravotních služeb, jejími členy jsou: dva zástupci ČBK, dva zástupci ERC, dva zástupci MZ, dva zástupci poskytovatelů zdravotních služeb (Asociace českých a moravských nemocnic a Asociace nemocnic ČR).

(c) Zasedání Rady se koná dle potřeby, nejméně však jedenkrát ročně. Rada může vznášet ve věci duchovní péče v LZZ připomínky, předkládat ministru zdravotnictví návrhy koncepčních řešení. Rada volí ze svého středu na období jednoho roku předsedu, který setkání řídí. Zasedání svolává zástupce MZ.

(d) V případě potřeby může iniciovat svolání Rady kterýkoli z členů a zasedání se uskuteční nejpozději do třiceti dnů od předání písemné žádosti o její svolání ostatním členům Rady.

(2) Vymezení pojmů

(a) Kaplan pro duchovní péči v LZZ dle tohoto Metodického pokynu je výhradně osoba, muž nebo žena, vyslaná církví z České biskupské konference¹ nebo církví z členů² Ekumenické rady církví v ČR a jmenovaná na základě společného pověření ČBK a ERC.

(b) Duchovní péče v LZZ dle tohoto Metodického pokynu je pro svá specifika dobrovolnou službou, nezdravotní péčí pacientům, zdravotnickým pracovníkům a návštěvníkům při řešení jejich osobních, existenciálních, spirituálních, etických, morálních otázek a potřeb. Tato služba má neevangelizační charakter.

(3) Cíle a zásady duchovní péče v LZZ

(a) Cílem i obsahem duchovní péče v LZZ je pastorační pomoc potřebným, tedy pacientům, zdravotnickým pracovníkům i návštěvníkům bez rozdílu.

(b) Duchovní péče je vykonávána zásadně neasertivním, empatickým přístupem k pacientům, zdravotnickým pracovníkům i návštěvníkům, s úctou k jejich důstojnosti s respektováním jejich osobního přesvědčení, v kontextu a porozuměním pro jejich životní situaci.

(c) Poskytování duchovní péče je nezdravotní činností nenarušující poskytování zdravotní péče a zdravotních výkonů.

(4) Poskytovatelům zdravotních služeb v LZZ

Ministerstvo zdravotnictví ČR v souladu se zněním zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a současně na základě Smluv o vypořádání mezi Českou republikou a církvemi uzavřených dne 22. 2. 2013 ve věci majetkového vypořádání s církvemi, ve smyslu ekonomické odluky církví od státu, zastává stanovisko, že osoby působící v duchovní službě nebudou státními zaměstnanci.

¹ Příloha uvádí seznam církví reprezentovaných Českou biskupskou konferencí.

² Příloha uvádí seznam církví, členů Ekumenické rady církví v ČR.

(a) S ohledem na stávající formu spolupráce mezi jednotlivými poskytovateli zdravotních služeb ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče na jedné straně a představiteli církví na druhé straně doporučuje Ministerstvo zdravotnictví ČR upravit vztah s kaplanem v LZZ pracovně právním vztahem.

(b) Upravit a doplnit vnitřní a organizační řády ohledně působení kaplanů v LZZ.

(c) Informovat všechny kliniky a oddělení o působení kaplana v LZZ.

(d) Vybavit zdravotnické pracovníky instrukcemi o způsobu informování pacientů a návštěvníků ohledně duchovní péče v LZZ.

(e) Zajistit v prostorách LZZ důstojné zázemí pro kaplanovu duchovní činnost:

- Ve vnitřních prostorách LZZ vyhradit prostornou a přístupnou místnost, opatřit ji označením „Kaple,“ vybavit křesťanským symbolem latinského kříže nad vstupem a uvnitř.
- Zřídit kancelář kaplana s obvyklým vybavením a označením.

(f) Zřetelným a srozumitelným způsobem informovat přicházející pacienty i návštěvníky o pracovišti a službách kaplana. Mezi vhodné způsoby informování patří zejména webové a intranetové stránky, orientačně informační cedule a tabule.

(5) Součinnost zdravotnických pracovníků LZZ

Zdravotničtí pracovníci jednotlivých klinik a oddělení LZZ:

(a) Respektují právo kaplanů určovat liturgický průběh bohoslužebných a pastoračních setkání, přičemž zdravotničtí pracovníci mohou do průběhu těchto setkání zasáhnout jen v případech ohrožujících bezpečnost a zdraví zúčastněných osob.

(b) Respektují právo na zachovávání zpovědního nebo obdobného tajemství.

(c) Poskytují kaplanovi potřebnou součinnost.

(6) Kvalifikační požadavky na kaplana

- Dokončené teologické vzdělání na magisterském stupni.
- Absolvovaný kurz nemocniční kaplan na některé z teologických fakult v ČR.
- Nejméně tři roky praxe v obecné pastorační péči.
- Jmenování na základě společného pověření Českou biskupskou konferencí a Ekumenickou radou církví v ČR.

(7) Povinnosti a práva kaplana

Smyslem činnosti kaplana v LZZ je být důvěryhodným i důvěrným partnerem pacientů, zdravotnických pracovníků, případně i návštěvníků při řešení osobních, existenciálních, spirituálních, etických a morálních otázek a potřeb.

Prací kaplana v LZZ nemá být dotčena jeho služba či postavení v církvi, řeholním řádu a nebo kongregaci.

(a) Kaplan je zejména povinen:

- Řídit se při své činnosti v LZZ platným vnitřním a organizačním řádem LZZ.
- Řídit se organizačními pokyny vedoucích zaměstnanců LZZ, jednotlivých klinik a oddělení.
- Spolupracovat s ošetřujícími zdravotnickými pracovníky a poskytovat jim součinnost.
- Zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech a informacích, jež mají osobní, důvěrný či služební charakter.
- Umožnit či zprostředkovat návštěvu pacientem vyžádaného duchovního z církve či náboženské společnosti registrované v ČR.

(b) Práva kaplana

- Kaplan nemá přístup do zdravotnické dokumentace pacienta, se souhlasem pacienta může být informován o zdravotním stavu a diagnóze pacienta.
- Vstupovat do lůžkových a společenských prostor klinik a oddělení LZZ. Vstup do jiných vnitřních prostor LZZ je možný po výslovném souhlasu vedoucího zaměstnance.
- Dle aktuálních možností vést s pacientem, zdravotnickým pracovníkem či návštěvníkem rozhovor v přiměřeném soukromí.
- Přinášet do prostor LZZ bohoslužebné předměty a potřeby v množství odpovídajícím míře a rozsahu konaných činností.

Příloha

Metodického pokynu o duchovní péči ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče poskytovatelů zdravotních služeb

Seznam

církví reprezentovaných:

Českou biskupskou konferencí sídlem Thákurova 676/3, Praha 6, IČ 00540838,

a církví, členů:

Ekumenické rady církví v ČR sídlem Praha 10, Donská 370/5, IČ 00127370.

Česká biskupská konference

Církev římskokatolická, IČ 73632848, Thákurova 676/3, Praha 6

Církev řeckokatolická, IČ 73632465, Haštalské nám. 789/4, Praha 1

Ekumenická rada církví v ČR

Apoštolská církev, IČ 00489778, V Zídkách 402, Kolín 2

Bratrská jednota baptistů, IČ 00445231, Na Topolce 677/14, Praha 4

Církev bratrská, IČ 00445215, Soukenická 1193/15, Praha 1

Církev československá husitská, IČ 00445185, Wüchterlova 523/5 Praha 6

Českobratrská církev evangelická, IČ 00445223, Jungmannova 22/9, Praha 1

Evangelická církev augsburg. vyznání v ČR, IČ 62936611, V Jirchářích 152/14, Praha 1

Evangelická církev metodistická, IČ 00445240, Ječná 545/19, Praha 2

Jednota bratrská, IČ 47475111, Boženy Němcové 54/9, Liberec 5

Pravoslavná církev v českých zemích, IČ 00445177, V Jámě 1263/6, Praha 1

Slezská církev evangelická a v., IČ 00445312, Na nivách 259/7, Český Těšín

Starokatolická církev v ČR, IČ 00445304, Na bateriích 93/27, Praha 6

Pozorovatel Ekumenické rady církví v ČR, Církev adventistů sedmého dne, IČ 00445193, se připojila a zavázala k dodržování Metodického pokynu o duchovní péči MZDR 8352/2017/ONP.

Vydává: Ministerstvo zdravotnictví ČR – Redakce: Palackého nám. 4, 120 00 Praha 2-Nové Město, telefon: 224 972 173. – Administrace: písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8-Bohnice, telefon: 283 090 354, fax: 233 553 422, www.sevt.cz, e-mail: predplatne@sevt.cz. Objednávky v Slovenskej republike prijíma a distribuuje Magnet Press Slovakia, s. r. o., P. O. BOX 169, 830 00 Bratislava, tel./fax: 004212 44 45 45 59, 004212 44 45 46 28 – Předpokládané roční předplatné se stanovuje za dodávku kompletního ročníku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh. – Vychází podle potřeby – Tiskne: SPRINT SERVIS, Lovosická, Praha 9.

Distribuce: předplatné, jednotlivé částky na objednávku i za hotové – SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8-Bohnice, telefon: 283 090 354, fax: 233 553 422; drobný prodej v prodejnách SEVT, a. s. – Brno, Česká 14, tel./fax: 542 233 962 – České Budějovice, Česká 3, tel./fax: 387 319 045 a ve vybraných knihkupectvích. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány předplatitelům neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. Lhůta pro uplatnění reklamací je stanovena na 15 dnů od data rozeslání, po této lhůtě jsou reklamace vyřizovány jako běžné objednávky za úhradu. V písemném styku vždy uvádějte IČ (právnícká osoba), rodné číslo bez lomítka (fyzická osoba) a kmenové číslo předplatitele. **Podávání novinových zásilek** povoleno ŘPP Praha č.j. 1172/93 ze dne 9. dubna 1993. Podávání novinových zásilek v Slovenskej republike povolené RPP Bratislava, pošta 12, č. j. 445/94 zo dňa 27. 12. 1994.

Dohoda o duchovní péči ve zdravotnictví mezi Českou biskupskou konferencí a Ekumenickou radou církví v České republice

Česká biskupská konference,

zastoupená jejím předsedou Mons. Janem Graubnerem, a

Ekumenická rada církví v ČR,

zastoupená jejím předsedou ThDr. Pavlem Černým, ThD.,

vědomy si společného poslání sloužit potřebným, uzavírají dohodu o vysílání nemocničních kaplanů a dobrovolníků do zdravotnických zařízení s cílem prospět trpícím v těžkých situacích bez ohledu na jejich vyznání.

Vysílání kaplanů a dobrovolníků se děje tam, kde došlo ke vzájemné dohodě mezi zdravotnickým zařízením a zástupcem ČBK nebo ERC. Zdravotnické zařízení a vysílající církev potom uzavírají vlastní dohodu, upravující činnost vyslaného spirituálního pracovníka v konkrétním zařízení.

Nemocničním kaplanem se v této dohodě rozumí osoba (muž nebo žena), která poskytuje duchovní péči pacientům, personálu a návštěvníkům, řídí práci dobrovolníků v oblasti duchovní péče a zajišťuje kontakt s duchovními ostatních církví podle přání pacienta.

Dobrovolníkem, vyslaným ČBK a ERC ve smyslu této dohody se rozumí osoba (muž nebo žena), která se ve svém volném čase podílí na spirituální péči o nemocné pod vedením nemocničního kaplana.

Osoby, vyslané podle této dohody církvemi, musí splňovat kvalifikační předpoklady uvedené v této dohodě, a dodržovat etický kodex, který je součástí této dohody.

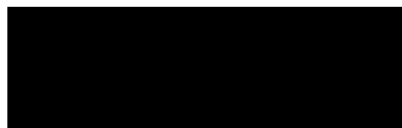
Způsob vyslání a dobu jeho platnosti si jednotlivé církve upraví podle svých řádů. Vyslání se zúčastní zástupci ČBK a ERC na místní úrovni. Vyslání pracovníci jsou vázáni touto dohodou a řády své církve.

Vyslaného pracovníka odvolává vysílající církev, v případě hrubého porušení této dohody tak učiní neprodleně.

Pastorační péče o nemocné, uskutečňována jednotlivými církvemi, případně jimi zřizovanými subjekty, zůstává nedotčena.

ThDr. Pavel Černý, ThD.
za ERC v ČR

Mons. Jan Graubner
za ČBK

V Praze, 20. listopadu 2006

Dodatek č. 1
k Dohodě o duchovní péči ve zdravotnictví mezi Českou biskupskou konferencí
a Ekumenickou radou církví v České republice
uzavřené dne 20. 11. 2006

Česká biskupská konference,
zastoupená jejím předsedou Mons. Dominikem Dukou,
reprezentující církev římskokatolickou a církev řeckokatolickou
(dále jen „katolická církev“),

a

Ekumenická rada církví v ČR,
zastoupená jejím předsedou Mgr. Joelem Rumlem,
reprezentující své členy dle výčtu uvedeného v Části V. (příčemž dodatek užívá výrazu
„členské církve“), (dále jen „ERC“),

připojují k **Dohodě o duchovní péči ve zdravotnictví mezi Českou biskupskou konferencí a Ekumenickou radou církví v České republice** uzavřené dne 20. 11. 2006 (dále jen „Dohoda“) **dodatek č. 1** (dále jen „Dodatek“), který upřesňuje a upravuje ujednání obsažená v Dohodě i v jejích přílohách č. 1 a 2. Z důvodu návaznosti na Dohodu užívá Dodatek termínu „duchovní péče“, přičemž považuje za rovnocenný též běžně užívaný termín „pastorační péče“.

Část I.

Zvláštní předpis k vysílání nemocničních kaplanů a dobrovolníků v oblasti duchovní péče

1. Vyslání nemocničních kaplanů a dobrovolníků v oblasti duchovní péče se děje tam, kde došlo k vzájemné dohodě mezi zdravotnickým zařízením a církví, působící v místě, kde se příslušné zdravotnické zařízení nachází. Vysílající církev přitom může vůči zdravotnickému zařízení zastupovat více církví, mezi nimiž o tom dojde k dohodě. Pro vyslání nemocničního kaplana uzavírají vysílající církev a zdravotnické zařízení písemnou smlouvu, upravující činnost vyslaného kaplana v konkrétním zdravotnickém zařízení.
2. Podle Dohody se pod názvem nemocniční kaplan rozumí osoba, která poskytuje duchovní péči ve zdravotnickém zařízení na základě pověření daného svou církví a smlouvy s nemocnicí jako člen multidisciplinárního zdravotnického týmu.
3. Vyslání nemocničního kaplana se děje předáním jmenovacího dekretu.
4. Za katolickou církev vysílá nemocničního kaplana diecézní biskup či exarcha (resp. osoba dočasně řídící diecézi či exarchát v době uprázdnění biskupského stolce či zabránění výkonu úřadu biskupa), nebo jimi pověřená osoba.
5. Za členské církve ERC vysílá nemocničního kaplana příslušná autorita jednotlivé církve určená jejími vnitřními předpisy, přičemž se vždy jedná buď o představitele její vyšší správní jednotky, nebo o představitele celé církve v ČR (nikoli tedy o představitele na lokální úrovni). Informace o příslušné vysílající autoritě členských církví ERC je přílohou č. 4 Dohody.
6. Vyslání nemocničních kaplanů probíhá zpravidla při společné ekumenické bohoslužbě, na kterou jsou pozváni zástupci církve římskokatolické, církve řeckokatolické a členských církví ERC působících v daném místě.

7. Podle Dohody se pod názvem dobrovolník v oblasti duchovní péče rozumí osoba, která se ve svém volném čase pod vedením nemocničního kaplana podílí na duchovní péči ve zdravotnickém zařízení na základě pověření daného svou církví.
8. Vyslání dobrovolníků v oblasti duchovní péče probíhá obdobně podle ustanovení odst. 2 až 5 s tím rozdílem, že se při této příležitosti zpravidla nekoná ekumenická bohoslužba.
9. Vyslání nemocničních kaplanů, skončení a změny jejich vyslání členské církve oznamují bez zbytečného prodlení příslušným koordinujícím složkám ČBK a ERC¹. Vyslání nemocničních kaplanů a dobrovolníků v oblasti duchovní péče, skončení a změny jejich vyslání je žádoucí ze strany vysílající autority sdělit také zástupcům církve římskokatolické, církve řeckokatolické a členských církví ERC, působících v daném místě.

Část II.

Kvalifikační předpoklady nemocničního kaplana

1. Pověření vlastní církví.
2. Ukončené vysokoškolské vzdělání v oblasti teologie na magisterském stupni.
3. Minimálně tři roky působení v obecné pastorační péči.
4. Specializovaný kurz nemocničního kaplanství nebo odpovídající vzdělání zahrnující:
 - a) znalosti obecných zásad a základů organizace pastorační péče v katolické církvi a v jednotlivých členských církvích ERC (včetně přesného názvosloví);
 - b) základní znalosti o církvích a náboženských společnostech registrovaných v ČR, světových náboženstvích, nových náboženských hnutích a sektách působících v ČR;
 - c) znalosti bioetiky, zejména lékařské a zdravotnické etiky;
 - d) znalosti organizace zdravotnictví a nemocnice;
 - e) znalosti právního minima v oblastech sociální péče a zdravotnictví;
 - f) kurs komunikace, zejména v obtížných situacích;
 - g) minimálně jednoměsíční praxi, nejlépe však tříměsíční.

Část III.

Kvalifikační předpoklady dobrovolníka

1. Pověření vlastní církví a ověření způsobilosti nemocničním kaplanem.
2. Teologické minimum (je v kompetenci jednotlivých církví) a znalost obecných zásad a základů organizace pastorační péče v katolické církvi a v jednotlivých členských církvích ERC.
3. Základní znalosti o církvích a náboženských společnostech registrovaných v ČR, světových náboženstvích, nových náboženských hnutích a sektách působících v ČR.
4. Základní znalost organizace zdravotnictví a nemocnice.
5. Schopnost komunikace, zejména v obtížných situacích.
6. Základní znalosti z bioetiky, lékařské a zdravotnické etiky.

¹ V době podpisu tohoto Dodatku je koordinující složkou ze strany ČBK její Rada pro zdravotnictví a ze strany ERC její Komise pro duchovní péči ve zdravotnických zařízeních.

Část IV. Přechodná ustanovení

1. Smluvní strany se zavazují do dvou let od data účinnosti tohoto dodatku Dohody všechna dosud udělená pověření ke službě nemocničního kaplana a dobrovolníka uvést do souladu s Dohodou a tímto Dodatkem.
2. Splnění všech kvalifikačních předpokladů stanovených výše v částech II. a III. bude vyžadováno v plném rozsahu po 7 (sedmi) letech od data účinnosti tohoto dodatku Dohody. Tato doba má sloužit především pro vybudování vzdělávacího systému umožňujícího splnit požadavky kladené Dohodou ve znění tohoto dodatku.
3. Na přechodnou dobu uvedenou v odst. 2 je možné uvnitř členských církví ČBK a ERC (zvláště v katolické církvi) rozlišit nemocniční kaplany na nemocniční kaplany v užším slova smyslu a na pastorační asistenty; práce pastoračních asistentů a dobrovolníků je řízena nemocničním kaplanem v užším slova smyslu. Zařazení kategorie „pastorační asistent“ sleduje umožnit oficiální vyslání těch, kteří s několikaletou dobrou praxí poskytují pastorační péči ve zdravotnických, resp. sociálních zařízeních, ale nemají dokončené vysokoškolské vzdělání v oblasti teologie na magisterském stupni. Toto rozlišování je interní církevní záležitostí, vůči zdravotnickým zařízením se nadále užívá zavedené rozlišení „nemocniční kaplan“ a „dobrovolník v oblasti duchovní péče“.
4. Na přechodnou dobu uvedenou v odst. 2 platí následné kvalifikační předpoklady:
 - A. pro nemocničního kaplana v užším slova smyslu (NK):**
 - a) dokončené vysokoškolské vzdělání v oblasti teologie na magisterském stupni;
 - b) kurs v oblasti pastorační péče nemocných (viz odst. 6);
 - c) praxe předchozí i praxe v průběhu přípravy (doporučeno 2 roky);
 - d) pověření vlastní církví.
 - B. pro pastoračního asistenta (PA):**
 - a) alespoň úplné středoškolské vzdělání;
 - b) kurs v oblasti pastorační péče nemocných (viz odst. 6);
 - c) praxe předchozí i praxe v průběhu přípravy (doporučeno 2 roky);
 - d) pověření vlastní církví.
 - C. pro dobrovolníka v oblasti pastorační péče (D):**
 - a) pověření vlastní církví;
 - b) teologické minimum (je v kompetenci jednotlivých církví – např. v katolické církvi toto minimum zahrnuje komentovaný výklad Kréda a Desatera a základní znalosti svátostí a zásad duchovního života);
 - c) základní znalosti pastorační péče nemocných;
 - d) praxe v průběhu přípravy.
5. Splnění výše uvedených kvalifikačních předpokladů pro vyslání nemocničního kaplana a pastoračního asistenta v oblasti pastorační péče se ověřuje pohovorem (zkouškou) před komisí, jmenovanou příslušnou autoritou katolické církve (zpravidla biskupský vikář pro pastorační péči nemocných) či členské církve ERC. Do komise je vždy přizván zástupce druhé smluvní strany, který v ní má postavení pozorovatele. V kompetenci této autority pak je doporučit, nebo nedoporučit vysílající autoritě katolické církve nebo členské církve ERC, aby vyslala nemocničního kaplana a pastoračního asistenta v oblasti duchovní péče do konkrétního zdravotnického zařízení. Způsobnost dobrovolníka ověřuje nemocniční kaplan.
6. Vysílající církev pak zajistí v brzké době následné vzdělání NK a PA v těchto oblastech:
 - a) pastorační péče a spiritualita nemocných;
 - b) speciální kapitoly z religionistiky: náboženství, nová náboženská hnutí a sekty;
 - c) kontakty a spolupráce s představiteli jiných křesťanských církví na území, kde se zdravotnické zařízení nachází;

- d) základní orientace v medicínských oborech;
- e) základní znalosti z lékařské a zdravotnické etiky;
- f) duchovní formace (účast na formačně vzdělávacích setkáních).

Část V. Závěrečná ustanovení

1. Členskými církvemi ERC jsou nemocniční kaplani vysíláni způsobem odpovídajícím tradicím a vnitřním předpisům jednotlivých církví. Pravidla pro vysílání jsou uvedena v příloze k tomuto Dodatku. Jakékoli změny jsou členské církve ERC povinny neprodleně sdělit příslušným koordinujícím složkám ČBK a ERC i ostatním členským církvím ERC.
2. Ustanovení této dohody se analogicky uplatní také pro sociální a obdobná zařízení.
3. Výjimku z kvalifikačních požadavků pro jednotlivé nemocniční kaplany může po skončení přechodného období udělit ze závažných důvodů a po vzájemné dohodě pověřená autorita jedné ze smluvních stran, tj. ČBK a ERC (udělení výjimky se týká zpravidla lékařů, psychologů a obdobných profesí).
4. Vzhledem k právní povaze ČBK a ERC se ustanovení Dohody (včetně jejích příloh a dodatků) vztahují na katolickou církev a členské církve ERC uvedené výčtem v odst. 5. Tyto církve se zavazují k tomu, že při výběru kandidátů nemocničního kaplanství budou (vedle svých interních požadavků) dbát na osobnostní kvality uchazeče, zvláště ekumenickou otevřenost (vyznačující se především vstřícnou spoluprací s duchovními jiných církví) a schopnost komunikace.
5. Seznam členských církví ERC, na které se vztahuje Dohoda včetně příloh a dodatků:
 - Apoštolská církev;
 - Bratrská jednota baptistů;
 - Církev bratrská;
 - Církev československá husitská;
 - Českobratrská církev evangelická;
 - Evangelická církev augsburského vyznání v České republice;
 - Evangelická církev metodistická;
 - Jednota bratrská;
 - Pravoslavná církev v českých zemích
 - Starokatolická církev v ČR;
 - Slezská církev augsburského vyznání;
6. Práva z této Dohody a jejího Dodatku se vztahují také na Církev adventistů sedmého dne, pozorovatele ERC, která se dne 29. 06. 2011 zavázala dodržovat Dohodu a její Dodatek.
7. Tímto dodatkem se ruší dosavadní přílohy č. 1 a č. 2 Dohody a přidává se příloha č. 4 uvedená v čl. I. odst. 5 tohoto Dodatku.
8. Dodatek nabývá platnosti a účinnosti dnem 1. 1. 2012.

Mons. Dominik Duka
za ČBK

Mgr. Joel Ruml
za ERC v ČR

V Praze dne 12. 12. 2011